

Alfred Nobel
University

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

РЕКТОР

ГОЛОВА ПРИЙМАЛЬНОЇ КОМІСІЇ

С.Б. ХОЛОД

2025 р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ
НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ
(PhD)
спеціальність А5 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)»
галузь знань А Освіта**

Затверджено на засіданні приймальної
комісії, протокол №4 від 28.04. 2025 р.

Дніпро
2025

Програма вступного іспиту до аспірантури на здобуття наукового ступеня доктора філософії / Укладачі: Н. Волкова, О. Лебідь, І. Олійник.
Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2025.

Розробники:

Волкова Н.П., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри психології та педагогіки;

Лебідь О.В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки;

Олійник І.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки.

Програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки, протокол № 11 від 15.04.2025 р.

Затверджено на засіданні приймальної комісії, протокол № 4 від 28.04. 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Зміст програми	5
3. Орієнтовні питання фахового іспиту.....	8
4. Критерії оцінювання результатів фахового іспиту.....	10
5. Рекомендована література.....	13

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного іспиту до аспірантури на здобуття наукового ступеня доктора філософії базується на державних нормативно-правових документах про освіту: Законах України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (ВВР); «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (ВВР); «Про професійно-технічну освіту», редакція від 01.01.2019 р. №2443-VIII, 2300- VIII (ВВР); Указах Президента України: «Про вдосконалення вищої освіти в Україні» від 3.07.2020 р. № 210/2020, «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30 вересня 2019 р. № 722/2019, Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 рр., Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 р. № 286-р; Постанові Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (2023) (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502).

Вступний іспит дозволяє виявити загальну наукову ерудицію вступників до аспірантури на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності А5 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)», рівня їх підготовленості до подальшого студіювання теоретичних і прикладних питань в галузі освіти, педагогіки, професійної освіти; розуміння ними сучасних освітніх процесів, проблем професійної освіти, особливостей наукових, практико орієнтованих підходів до їх вирішення в контексті інтеграції України до світового освітнього простору; схильність до педагогічної, науково-дослідницької та пошуково-аналітичної діяльності та рівень підготовленості до зазначених видів діяльності

В основу програми вступного іспиту покладено: нормативно-правове забезпечення освітньої галузі; загальні питання теорії навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти; проблеми інноватики у вищій школі; теоретичні засади науково-дослідної роботи студентів; основні концепти професійно-педагогічної діяльності та особистості викладача вищої школи.

Вступний іспит складається з двох частин: *теоретична* (передбачає перевірку знань наукової джерельної бази, вміння застосовувати наукові розробки для аналізу сучасних проблем професійної освіти; розуміння науково-педагогічних підходів, наукових принципів, понять і категорій, вміння оперувати ними; здатності до аргументації власних наукових поглядів); *практична* (передбачає захист індивідуального проєкту).

Вимоги до знань та умінь вступників на навчання.

Майбутній аспірант має *знати*: основні педагогічні концепції, підходи та погляди вітчизняних і зарубіжних учених на основні проблеми професійної освіти; основні поняття професійної педагогіки, дидактики, методики викладання контекстних освітніх курсів, змісту професійної та психолого-педагогічної підготовки у закладах вищої освіти; особливості інноваційного педагогічного досвіду; теорії та методики викладання у закладах вищої освіти;

особливості пізнавальних процесів, шляхів забезпечення успішного навчання й розвитку особистості.

Майбутній аспірант має *вміти*: вільно оперувати педагогічними знаннями; демонструвати схильність до самостійного аналізу фундаментальних та прикладних наукових проблем; критично мислити, аналізувати інформацію з різних джерел; формулювати та обґрунтувати вихідні наукові положення та ідеї, що будуть покладені в основу майбутнього дослідження.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Наукові основи професійної освіти

Закони України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про вищу освіту». Концепція розвитку педагогічної освіти. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту). Система стандартів вищої освіти. Державний стандарт професійно-технічної освіти та його загальна характеристика. Професійні стандарти у сфері професійної (професійно-технічної) освіти. Типи закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Концепція неперервної педагогічної освіти. Тенденції розвитку неперервної освіти в Україні.

Мета, завдання і принципи професійної освіти. Педагогічний процес у професійній школі, його складові: навчально-виховний і виробничий процеси. Концепція професійної освіти України і завдання наукового і навчально-методичного забезпечення її реалізації.

Тема 2. Розвиток професійної освіти в умовах сьогодення

Пріоритетні напрями реформування професійної освіти в Україні. Професійна освіта як сфера освітніх послуг. Світові тенденції розвитку професійної і професійно-педагогічної освіти. Компетентнісні засади сучасної професійної освіти, її контекстність. Принципи професійної освіти: системність, інтегративність, гуманітаризація, міждисциплінарність, діяльнісна й особистісна спрямованість; національний характер, світова орієнтація.

Автономія та академічні свободи закладів вищої освіти. Академічна мобільність та конкурентоспроможність фахівців.

Особливості організації освітньо-наукового процесу у закладах вищої освіти.

Тема 3. Загальні питання теорії навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти

Дидактика як теорія освіти і навчання. Предмет, основні категорії та принципи дидактики. Дидактика професійної освіти. Дидактичні технології навчання у вищій школі: дистанційна, модульна, програмована, контекстна та інші. Суб'єкти освітньо-наукового процесу ЗВО. Діяльність викладача.

Організація і управління освітнім процесом. Діяльність студентів. Форми учіння. Студентоцентрованість, контекстність навчання.

Загальні і спеціальні методи навчання. Основні форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів у закладі вищої освіти (фронтальна, колективна, групова, парна, індивідуальна, індивідуалізована). Лекція як форма навчання. Види лекцій. Шляхи підвищення ефективності лекцій. Семінарські заняття, їх види та методика проведення. Методика проведення лекційних занять у вищій школі. Зміст, організація та методика проведення практичних занять. Організація самостійної роботи студента. Організація та проведення контрольних заходів у вищій школі. Кредитно-трансферна система організації навчального процесу у закладі вищої освіти.

Методи активізації пізнавальної діяльності студентів в навчальному процесі. Засоби навчання. Підручники і навчальні посібники.

Навчальна та виробнича практика студентів у професійній освіті. Особливості організації практики у закладі професійної освіти.

Готовність до навчання у вищій школі. Причини неуспішності студентів.

Тема 4. Інноватика у вищій школі

Реформування вищої освіти України. Інноваційні технології навчання у вищій школі (Moodle, кейс-метод, форсайт, метод проєктів, метод Дельфі та інші). Інтерактивні методи навчання. Технологія аналізу педагогічних ситуацій і розв'язання педагогічних задач. Комунікативні технології у професійній освіті. Особливості особистісно-орієнтованого педагогічного процесу. Інноваційні форми виховної роботи зі студентами: квести, волонтерська діяльність, форуми тощо. Студентський колектив у системі виховання. Фактори розвитку особистості студента. Саморозвиток особистості студентів університету.

Дистанційна освіта як новітня інформаційна технологія. Технології дистанційного навчання. Методи дистанційного та змішаного форматів навчання здобувачів освіти. Інтерактивні інструменти для розвитку дослідницьких навичок здобувачів закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Гейміфікація освітнього процесу.

Індивідуалізація професійної освіти. Індивідуальний освітній запит. Автономне навчання. Індивідуальна освітня траєкторія, індивідуальна освітня програма. Супровід у професійній освіті (консалтинг, модераторство, фасилітаторство, тьюторство).

Тема 5. Наукова дослідна робота студентів

Методологія педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень. Спеціальні методи педагогічних досліджень. Теоретичний аналіз і синтез як методи педагогічного дослідження. Вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду в системі професійної освіти. Сутність та структура проведення педагогічного експерименту. Індивідуальна науково-дослідна робота студентів. Діагностика у дослідно-експериментальній роботі. Методи

математичної статистики у науковому дослідженні. Шляхи впровадження наукових висновків у практику роботи професійних навчальних закладів.

Академічна доброчесність. Шляхи запобігання академічному плагіату.

Тема 6. Професійно-педагогічна діяльність і особистість викладача вищої школи

Професійно-педагогічна діяльність. Зміст, функції діяльності викладача закладу вищої професійної освіти. Особистість викладача вищої школи.

Майстерність побудови педагогічної взаємодії. Стилi педагогічної взаємодії та педагогічного спілкування.

ПРИКЛАДИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ

Індивідуальний проєкт №1.

Підготувати у письмовій формі рецензію на наукову статтю із періодичного фахового видання категорії В (перелік журналів, які входять до переліку фахових видань України (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/atestatsiya-kadriv-vyshchoi-kvalifikatsii/2024/06/26/Per.fakh.vid.dlya.publ.rez.dosl.na.zdob.stup.DN-KN-DF-26.06.2024.pdf>)), яка висвітлює актуальне питання розвитку професійної освіти в умовах сучасних освітньо-інтеграційних процесів. У рецензії має бути вказано: актуальність обраної статті, аналіз головних ідей статті, аналіз наукових аргументів автора, аналіз висновків публікації (їхня відповідність завданням та загальному розкриттю теми). Зазначте, чи співпадають Ваші погляди з поглядами автора? Чому?

Вимоги до оформлення рецензії: обсяг 3-4 стор.; формат А 4 (210×297 мм); Times New Roman; 14 пт; міжрядк. інтерв. – 1, 5. Поля: верхнє, нижнє і лівє – 2 см, правє – 1 см. Абзацний відступ – 1,25 см. Рецензія має бути підписана автором та вкладена в окремий файл.

Індивідуальний проєкт № 2.

Підготувати, оформити письмово конспект лекційного (або семінарського) заняття із фахової дисципліни (дисциплін спеціалізації). Заняття має бути розраховане на 2 академічні години (1 год. 20 хв.).

Вимоги до оформлення: формат А 4 (210×297 мм); Times New Roman; 14 пт; міжрядк. інтерв. – 1,5; обсяг до 10 сторінок. Поля: верхнє, нижнє і лівє – 2 см, правє – 1 см. Абзацний відступ – 1,25 см. Конспект має бути підписаний автором та вкладений в окремий файл.

Індивідуальний проєкт № 3.

На підставі глибокого вивчення Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.03.2021 № 610. URL:https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osv

ity_25.03.pdf.), складіть *ментальну карту* найважливіших, на Вашу думку, професійно-особистісних якостей, які мають бути розвинуті у викладача закладу вищої освіти. Запишіть на аркуші паперу, які якості у Вас розвинуті на високому рівні, а які потребують розвитку й самовдосконалення.

Індивідуальний проєкт № 4.

Обґрунтувати власний погляд на майбутнє наукове дослідження. Необхідно висвітлити актуальність обраної наукової проблеми, авторську аналітичну оцінку стану її дослідження в зарубіжному й вітчизняному науковому просторі, власні погляди на можливі варіанти її вирішення.

Доцільним є демонстрація наявних досягнень вступника на навчання (досвід роботи за спеціальністю, наявність публікацій, стажування, участь в наукових заходах тощо).

Вимоги до оформлення: науковий текст; формат А4 (210×297 мм), Times New Roman; 14 пт; міжрядк. інтерв. – 1,5; обсяг до 10 сторінок. Поля: верхнє, нижнє і ліве – 2 см, праве – 1 см. Абзацний відступ – 1,25 см.

Структура: титульна сторінка, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел.

Індивідуальний проєкт №5.

На підставі аналізу наукових публікацій в журналах, які входять до переліку фахових видань України (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/atestatsiya-kadriv-vyshchoi-kvalifikatsii/2024/06/26/Per.fakh.vid.dlya.publ.rez.dosl.na.zdob.stup.DN-KN-DF-26.06.2024.pdf>) розробіть один із наведених проєктів:

- рекомендації для студентів-першокурсників на період їх адаптації до навчання у закладі вищої освіти;
- пропозиції щодо створення ефективних умов для реалізації суб'єктами освітньої діяльності творчого потенціалу.

3. ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

1. Професійна освіта в умовах євроінтеграції.
2. Нормативні документи, що регулюють розвиток професійної освіти, визначають основні напрями її реформування.
3. Неперервність професійної освіти. Концепція освіти впродовж життя.
4. Професійна орієнтація особистості, її складові, основні завдання та підходи до їх розв'язання.
5. Аксиологічні основи розвитку професійно-педагогічної освіти.
6. Суспільна й особистісна цінність неперервної професійної освіти.
7. Основні категорії професійної педагогіки, їх характеристика.
8. Освіта впродовж життя: педагогіка, андрагогіка, герогогіка.
9. Студентоцентрованість освітньо-наукового процесу закладу вищої освіти.
10. Формування відкритого освітнього середовища закладу вищої освіти.

- 11.Формальна, неформальна й інформальна освіта в контексті неперервності.
- 12.Викладач закладу вищої освіти, напрями його діяльності.
13. Дидактика професійної освіти, її становлення і розвиток.
- 14.Мета, завдання і принципи професійної освіти.
- 15.Суб'єкти освітнього процесу у закладі вищої освіти.
- 16.Дистанційне навчання у професійних закладах освіти.
- 17.Зміст освіти у професійній школі. Нові концептуальні підходи до визначення змісту професійної підготовки у професійних навчальних закладах.
- 18.Форми організації навчання у закладах професійної освіти.
- 19.Загальні і спеціальні методи навчання. Класифікація методів навчання.
- 20.Ситуативне моделювання в освітньому процесі закладу вищої освіти.
- 21.Індивідуалізація освітнього процесу у вищій школі.
- 22.Індивідуальний супровід у професійній освіті.
- 23.Інтерактивне навчання студентів.
- 24.Педагогічні технології у професійній школі.
- 25.Інтерактивні освітні технології реалізації освітнього процесу в закладі вищої освіти.
- 26.Особливості змішаного навчання у закладі вищої освіти.
- 27.Технологія дистанційного навчання.
- 28.Компоненти, функції і види контролю знань, умінь, компетентностей у закладі вищої освіти.
- 29.Методи і форми контролю якості знань.
- 30.Оцінювання результатів освітньої діяльності.
- 31.Дидактичні проблеми організації та змісту практики студентів.
- 32.Індивідуальна науково-дослідна робота студента.
- 33.Види навчальної документації у вищій школі: навчальний план, навчальна освітня програма, робоча навчальна програма дисципліни.
34. Організація самостійної роботи студентів.
- 35.Фактори розвитку особистості студента.
- 36.Академічна мобільність студентів та викладачів у сучасній вищій школі.
- 37.Студент як об'єкт і суб'єкт педагогічної діяльності.
- 38.Студентське самоврядування.
- 39.Професійно-педагогічна діяльність: сутність, особливості.
- 40.Зміст діяльності викладача в освітньому процесі закладу вищої освіти.
- 41.Особистість викладача вищої школи.
- 42.Майстерність педагогічної взаємодії.
- 43.Стилі педагогічного спілкування викладача закладу вищої освіти.
- 44.Методи педагогічного дослідження з проблем професійної освіти.
- 45.Види і типи педагогічних досліджень.
- 46.Педагогічний експеримент та його основні етапи.
- 47.Формувальний експеримент як метод педагогічного-дослідження.
- 48.Математико-статистичні методи обробки експертних оцінок.

49. Інтелектуальна власність та її забезпечення у закладах освіти.

50. Академічна доброчесність. Шляхи запобігання академічному плагіату.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

4.1. Для конкурсного відбору при прийомі до аспірантури проводиться вступний іспит за дисциплінами відповідно до програми.

Вступний іспит має на меті встановити відповідність рівня знань та практичної підготовки претендентів до вирішення науково-дослідних, науково-педагогічних та професійних завдань професійної освіти.

В процесі іспиту комісія повинна оцінити:

1. Системність мислення, вміння пов'язувати окремі проблеми чи частини явища в єдине ціле.

2. Вміння логічно та послідовно викладати свої думки.

3. Обсяг знань з нормативно-правового забезпечення освітньої галузі; загальних питань теорії навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти; проблем інноватики у вищій школі; теоретичних засад науково-дослідної роботи студентів; основних концептів професійно-педагогічної діяльності та особистості викладача вищої школи.

Оцінка за результатами вступного іспиту виставляється за 100-бальною шкалою.

4.2. Особи, які одержали ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю та виявили бажання навчатися в аспірантурі за спеціальністю А5 Професійна освіта складають додаткове вступне випробування з педагогіки.

Додаткове вступне випробування має на меті встановити можливість випускників інших спеціальностей навчатися за зазначеною програмою.

Оцінка за результатами додаткового вступного випробування виставляється за 100-бальною шкалою.

4.3. При підрахунку конкурсного балу для осіб, зазначених у п. 4.2 враховується середня оцінка, одержана за вступний іспит зі спеціальності та додаткове вступне випробування.

4.4. Для вступників до аспірантури за відповідною спеціальністю конкурсний бал обчислюється як сума результатів ЄВІ (єдиний вступний іспит), ЄВВ (єдине вступне випробування), вступного іспиту зі спеціальності.

4.5. Для вступників, які одержали ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, при зарахуванні на навчання конкурсний бал обчислюється як сума результатів ЄВІ (єдиний вступний іспит), ЄВВ (єдине вступне випробування) та сума середньої оцінки за вступний іспит зі спеціальності й додаткове вступне випробування.

4.6. У разі, якщо вступник *має однакові конкурсні бали* під час конкурсного відбору враховуються *додаткові бали* за участь в олімпіадах, конкурсах, наявність публікацій науково-дослідницького характеру, що

відповідають спеціальності.

За участь в професійно орієнтованих олімпіадах, конкурсах, наявність опублікованих праць науково-дослідницького характеру вступник отримує 50 додаткових рейтингових балів незалежно від кількості та обсягу публікацій чи кількості конкурсів (олімпіад), в яких вступник приймав участь. Факт наявності та відповідності змісту публікацій спеціальності встановлюється членами екзаменаційної комісії в процесі розгляду наданих вступником оригіналів або завірених ксерокопій друкованих видань. У випадку, коли надається ксерокопія, копіюванню підлягають усі сторінки, на яких розміщена публікація, а також титульна сторінка і сторінки змісту видання.

Підсумкова оцінка за вступний іспит в результаті 100% оцінювання:	
30% - відповідь на перше питання;	
30% - відповідь на друге питання;	
10% - відповіді на додаткові питання;	
30% – виконання індивідуального проєкту	
Критерії оцінювання відповідей на питання (в білеті два питання)	
25–30 балів	Вступник на навчання демонструє високий рівень оволодіння теоретичним матеріалом щодо змісту питання; демонструє схильність до самостійного аналізу фундаментальних та прикладних наукових проблем; здатність до критичного мислення, аналізу інформації з різних джерел; висловлює власні міркування, судження, ставлення до тих чи інших проблем; демонструє вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки з відповідною аргументацією; чітко обґрунтовує вихідні наукові положення та ідеї, що будуть покладені в основу майбутнього дослідження.
15–24 балів	Вступник на навчання демонструє достатній рівень засвоєння теоретичного матеріалу щодо змісту питання; розкриває основний зміст питання, наводить визначення понять, допускаючи незначні порушення в послідовності викладення матеріалу та неточності при використанні наукових термінів; демонструє достатній рівень знань, логічної побудови відповіді; формулює висновки, але припускається певних похибок у логіці аргументації; формулює деякі наукові положення та ідеї, що будуть покладені в основу майбутнього дослідження.
10–14 балів	Вступник на навчання володіє основними поняттями щодо змісту питання; має певні труднощі щодо здійснення аналізу фундаментальних та прикладних наукових проблем, демонструє лише загальне їх розуміння; висловлює лише існуючі погляди на питання, не має власних суджень; у відповіді на питання допускає суттєві помилки; формулює

	висновки без переконливої аргументації; висловлює лише окремі погляди на ідеї, що будуть покладені в основу майбутнього дослідження.
0–9 балів	Вступник на навчання демонструє недостатній рівень розуміння та розкриття змісту питання; відсутність розуміння сутності основних понять; демонструє відсутність вмінь формулювати висновки та аргументувати їх; не усвідомлює, що буде покладено в основу майбутнього дослідження.
Критерії оцінювання індивідуального проєкту	
20–30 балів	Ідея проєкту оригінальна. Вступник на навчання демонструє глибоке розуміння матеріалу, володіння змістом, глибину пошуку; використовує наукову інформацію з авторитетних джерел (наукові журнали, бази даних, монографії тощо). Робота містить елементи новизни та відображає власну точку зору автора. Робота оформлена у відповідності до вимог
10–19 балів	Робота в цілому відповідає вимогам. Вступник на навчання розуміється на матеріалі, демонструє гарне володіння змістом та глибиною пошуку; для виконання роботи використовує наукову інформацію з авторитетних джерел (наукові журнали, бази даних, монографії тощо), сучасні наукові джерела. Є незначні порушення вимог в оформленні роботи
0–9 балів	Вступник на навчання безвідповідально поставився до виконання проєкту, демонструє слабе розуміння матеріалу, поверхневу обробку змісту; відповідає лише на окремі поставлені під час захисту питання, має ускладнення із наданням коментарів до демонстрації. Робота містить помилкові твердження. Є суттєві порушення вимог до оформлення індивідуального завдання.

Виконання завдань вступного іспиту передбачає необхідність неухильного дотримання норм та правил академічної доброчесності відповідно до пп. 4.9 Положення про організацію освітнього процесу «Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату»).

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Підручники, початкові посібники. монографії

1. Виноградова В.Є., Юрченко В.І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. Віктор. 2-е вид. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 296 с.
2. Волкова Н. П. Моделювання компетентнісної професійної освіти в контексті євроінтеграції: монографія / кол. авт; за заг. ред. проф. Н.П. Волкової. Дніпро: Університет ім. А. Нобеля, 2021. 356 с.
3. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
4. Воронкова В. Г., Нікітенко В.О. Філософія цифрової людини і цифрового суспільства: теорія і практика: монографія. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 460 с.
5. Зайченко І.В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі. К.: Ліра-К, 2021. 456 с.
6. Інноваційні освітні технології: навч.-метод. посіб. / Уклад. Л.М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020. 172 с.
7. Кайдалова Л.Г. та ін. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посіб. Харків : НфаУ, 2019. 248 с.
https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/20444/1/%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D0%BA%D0%B0_%D1%82%D0%B0_%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%8F_%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97_%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B8_%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%B1_%D0%97%D0%B0%D0%BC_19.010.pdf
8. Кулішов В.С. Інноваційні технології в роботі педагога закладу професійної освіти: електронний навчальний курс. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2023. 35 с.
9. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир: Державний університет Житомирська політехніка, 2022. 150 с.
<https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8091/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
10. Мельничук Л. Б., Шкабаріна М. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навчально-методичний посібник. Львів: «Новий Світ- 2000», 2021. 266 с.
<https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2021/01/Pedahohika-i-psykholohiia-vyshchoi-shkoly-Reklama.pdf>
11. Методичні основи професійного навчання кваліфікованих робітників. методичний посібник / [В. А. Кручек, О. Б. Кошук, С. Г. Кравець, Н. В. Колісник, Л. А. Майборода, Т. В. Пятничук, І. І. Голуб, Н. Ю. Самойленко, Г. В. Однорог]. Житомир: «Полісся», 2020. 274 с.

12. Мешко О.І. Психологія вищої школи. Практикум: навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. Тернопіль : «Вектор», 2021. 92 с.

13. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Х.: «Стильна типографія», 2019. 267 с.

14. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі : навч.-метод. посіб. для здобувачів ступеня доктора філософії (PhD). Уклад. Л. І. Васецька. Запоріжжя : ЗДМФУ, 2023. 145 с.

15. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

16. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / Н.В. Гнасевич, Т.В. Гончарук, М.І. Гурик [та ін.]; за заг. ред. Т.В. Гончарук. Тернопіль: Крок, 2014. 273 с.

17. Основи наукових досліджень: методологія, організація, оформлення результатів: навчальний посібник / Головій В.М., Кузькін Е.Ю., Піддубна Л.В., Кузьменко В.М., Ярмак О.В. Київ: Хай-Тек Прес, 2010. 344 с.

18. Педагогіка вищої школи : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.

19. Педагогіка вищої школи: підручник / за ред. В.Г. Кременя, В.П. Андрущенко, В.І. Лугового. Київ: Педагогічна думка, 2009. 256 с. Режим доступу: http://shron1.chtyvo.org.ua/Vyscha_osvita_Ukrainy/2014_N3_54_dodatok_2.pdf

20. Педагогіка та психологія вищої школи: електрон. метод. рекомендації до семінарських занять з курсу для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 "Освітні, педагогічні науки" / уклад.: Л. В.-В. Вейланде, Л. Б. Прокоф'єва. Одеса, 2023. 36 с. <https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b7406185-c911-4c25-8695-5a002beca994/content>

21. Поясок Т. Б., Беспарточна О. І., Костенко О. В. Інтерактивний навчальний посібник «Сучасні технології освітнього процесу». Кременчук: ПП Щербатих О. В., 2020. 228 с.

22. Прищак М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.

23. Радченко О. Я., Кодлюк Я. П. Педагогіка вищої школи: методичні рекомендації для викладачів, магістрантів та студентів закладів вищої освіти. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2021. 35 с.

24. Світоглядні пріоритети гуманізації вищої освіти: монографія /авт.: О.П. Воробйова, М.В. Гриценко, В.І. Луговий, О.Ю. Оржель, О.М. Слюсаренко, А.В. Ставицький, Ж.В. Таланова, В.П. Ткаченко, К.А. Трима; за ред. В.І.

Лугового, Ж.В. Таланової. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2017. 229 с.

25. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 рр., Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 р. № 286-р.

24. Теорія і практика професійного становлення фахівця в інноваційному освітньому середовищі: монографія / кол. авт; за заг. ред. проф. Н.П. Волкової, О.О. Лаврентьєвої. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. 498 с.

25. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Кондор, 2011. 628 с. Режим доступу: <https://studfile.net/preview/5198982/>

26. Тушева В.В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: «Федорко», 2014. 408 с

27. Тюріна В.О. Психологія вищої школи : навчальний посібник Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.

28. Global Education Digest 2020: Comparing Education Statistics across the World. *UNESCO Institute for Statistics*. URL: www.uis.unesco.org/.

29. Demyanenko Natalia. "Innovative author's education systems": a scientific project at National Pedagogical Dragomanov University. *Рідна школа*. 2020. № 1. С. 32-37

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

3. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>.

4. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

5. Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року. Схвалено розпорядженням Кабінету професійної (професійно-технічної) освіти на 2022-2027 роки. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1619-2021-%D1%80#Text>.

6. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.03.2021 № 610. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf.

7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами

від 21.03.2022 № 341). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF>.

8. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (2023) (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/502-2023-%D0%BF#Text>.

9. Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, ступінь доктора філософії, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-standartu-vyshchoi-osvity-zi-spetsialnosti-015-profesiina-osvita-za-spetsializatsiiamy-dlia-tretoh-osvitnonaukovoho-rivnia-vyshchoi-osvity>.

Адреси електронних бібліотек

1. Бібліотека ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля». URL: <https://lib.duan.edu.ua/uk/>

2. Бібліотека імені В. Вернадського. URL: <http://w.w.w.nbu.gov.ua/>

3. Бібліотека імені Максимовича. Київський національний університет імені Т.Г. Шевченка. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua/eng/title4.php3>

4. Бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова. URL: <http://lib.onu.edu.ua/>

5. Одеська національна наукова бібліотека. URL: <http://w.w.w.ognb.odessa.ua/>

Навчальне видання
Програма вступного іспиту до аспірантури на здобуття наукового ступеня
доктора філософії

Підписано до друку Формат 60 X 84/16. Ум. друк. арк. 0, 5
Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет Альфреда Нобеля.
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.